

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет іноземних мов
Кафедра теорії та практики іноземних мов

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

I. O. Biletska Білецька І. О.

“21” серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 12 Методика навчання другої іноземної мови у профільній школі

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 014.021 Середня освіта Англійська мова і література
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька))
(назва освітньої програми)

Робоча програма «Методика навчання другої іноземної мови у профільній школі» для здобувачів вищої освіти

спеціальності 014.021 Середня освіта. Англійська мова і література.

Розробник: Авчіннікова Г. Д., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та практики іноземних мов

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри теорії та практики іноземних мов
Протокол № 1 від «21» серпня 2020 року

Завідувач кафедри теорії та практики іноземних мов

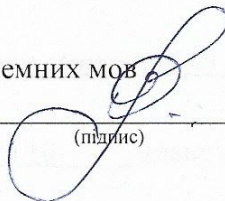

_____
(підпис)

(Білецька І. О.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Протокол № 1 від «21» серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

_____
(підпис)

(Казак Ю. Ю.)
(прізвище та ініціали)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська, німецька
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3 кредити, 90 год
Курс	ІМ
Семестр	I
Кількість змістових модулів із розподілом:	Модулі – 1; змістові модулі - 3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, у тому числі:	90
Аудиторні:	
Лекційні	12
Семінарські / Практичні	18
Лабораторні	-
Самостійна робота	60
Індивідуальні завдання	-
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета: забезпечити основи методичної підготовки студентів до реалізації професійних функцій учителя другої іноземної мови (ІМ).

Завдання:

- створити у студентів широку теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання ІМ як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку, яка включає, крім методичних знань, також знання із суміжних з методикою наук психолого-педагогічного й філологічного циклів, і на цій основі сформуванню уявлення про зміст і структуру педагогічної діяльності вчителя;
- ознайомити студентів з найбільш відомими методичними напрямками, системами і методами, формами та засобами навчання ІМ, а також сформуванню у них основи умінь творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов;
- на базі одержаних теоретичних знань розвивати у студентів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають у навчально-виховному процесі з ІМ у школі;
- сприяти формуванню соціокультурної компетенції майбутнього вчителя ІМ.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти мусить оволодіти такими компетентностями:

ЗК1. Здатність до ефективної міжособистісної та командної взаємодії.

ЗК2. Вміння аналізувати, синтезувати, оцінювати, виявляти проблеми та виробляти рішення щодо їх усунення.

ЗК3. Вміння організовувати самонавчання з високим рівнем автономності, здатність до самостійного опанування знань та розвитку вмінь.

ЗК5. Набуття навичок креативного та критичного мислення, відкритість до застосування набутих знань та сформованих компетентностей у широкому діапазоні можливих контекстів.

ЗК6. Навички планування та управління часом, уміння і здатність до розв'язання складних задач у широких контекстах.

ЗК8. Вміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології та відповідну термінологію.

ЗК9. Здатність використовувати психологічні засоби навчання в організації взаємодії в освітній діяльності, вміння адекватно оцінювати власні здібності, навчальні можливості та індивідуально-психологічні особливості учнів, регулювати власні емоційні стани, вирішувати конфліктні ситуації.

ЗК10. Здатність застосовувати набуті знання в галузі освіти у практичній діяльності, оперувати науковою, лінгвістичною та методичною термінологією.

ФК1. Здатність аналізувати й оцінювати кращі педагогічні досягнення в галузі методики навчання іноземних мов; застосовувати новітні засоби й технології у власній освітній діяльності.

ФК2. Здатність до оволодіння вміннями педагогічного спілкування, методичними прийомами, засобами, методами навчання іноземних мов.

ФК3. Здатність використовувати у процесі формування комунікативної компетентності інноваційні методи та інформаційно-комунікаційні технології.

ФК4. Здатність до управління навчальними процесами, які потребують стратегічного планування та локального застосування.

ФК5. Здатність використовувати різні форми контролю навчальних досягнень учнів.

ФК6. Здатність забезпечувати іншомовну освіту учнів.

ФК7. Здатність розвитку толерантного ставлення здобувачів освіти до іншомовної культури і полікультурної компетентності загалом.

ФК8. Здатність до реалізації професійно-профільованих знань і практичних навичок у власній освітній діяльності.

Очікувані результати навчання

ПРН1. Володіння іншомовною комунікативною компетентністю відповідно до Загальноєвропейських рекомендації з мовної освіти; здатність здійснювати професійну комунікацію іноземною мовою; удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН2. Наявність професійно-профільованих знань у галузі методики навчання іноземних мов, літератури, теорії і практики перекладу, педагогіки профільної школи.

ПРН5. Вміння забезпечити ефективний менеджмент колективу закладів загальної середньої освіти.

ПРН6. Вміння здійснювати рефлексію власної професійної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу; здатність до співпраці з учнівським та педагогічним колективами.

ПРН7. Вміння використовувати інтернет-ресурси і програмні засоби з метою провадження освітньої діяльності.

ПРН10. Знання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.

ПРН11. Здатність систематично підвищувати свою професійну майстерність й автономно самовдосконалюватись.

4. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи навчання другої ІМ.

Тема 1. Загальні питання методики викладання іноземних мов.

Тема 2. Цілі, зміст та засоби навчання іноземної мови.

Тема 3. Принципи та методи навчання іноземної мови.

ІМ. Змістовий модуль 2. Формування мовної / лінгвістичної компетенції з другої

Тема 4. Формування лексичної компетенції.

Тема 5. Формування граматичної компетенції.

Тема 6. Формування фонетичної компетенції.

Тема 7. Формування мовленнєвої компетенції в аудіювання та говорінні.

Тема 8. Формування мовленнєвої компетенції в читанні та письмі.

Змістовий модуль 3. Організація та планування навчального процесу з другої ІМ в школі, методи навчання та контроль навчальних досягнень.

Тема 9. Особливості організації навчально-виховного процесу з іноземної мови на різних ступенях навчання.

Тема 10. Планування та аналіз навчального процесу з іноземної мови. Оцінювання та контроль у навчанні іноземної мови.

Тема 11. Огляд методів навчання іноземних мов.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи навчання другої ІМ						
Тема 1. Загальні питання методики викладання другої ІМ	10	2	2			6
Тема 2. Цілі, зміст та засоби навчання другої ІМ	10		2			8
Тема 3. Принципи та методи навчання другої ІМ	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 1	30	4	6			20
Змістовий модуль 2. Формування мовної / лінгвістичної компетенції з другої ІМ						
Тема 4. Формування лексичної компетенції	6	2				4
Тема 5. Формування граматичної компетенції.	6		2			4
Тема 6. Формування фонетичної компетенції.	6	2				4
Тема 7. Формування мовленнєвої компетенції в аудіювання та говорінні	6		2			4
Тема 8. Формування мовленнєвої компетенції в читанні та письмі	6		2			4
Разом за змістовим модулем 2	30	4	6			20
Змістовий модуль 3. Організація та планування навчального процесу з другої ІМ в школі, методи навчання та контроль навчальних досягнень						
Тема 9. Особливості організації навчально-виховного процесу з другої ІМ на різних ступенях навчання	10	2	2			6
Тема 10. Планування та аналіз навчального процесу з другої ІМ. Оцінювання та контроль у навчанні другої ІМ	10		2			8
Тема 11. Огляд методів навчання другої ІМ	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 3	30	4	6			20
Усього годин	90	12	18			60

6. Теми семінарських / практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
I семестр		
1.	Теоретичні основи навчання другої ІМ	2
2.	Цілі, зміст та засоби навчання другої ІМ	2
3.	Формування лексичної та граматичної компетенції	2
4.	Формування мовленнєвої компетенції в аудіювання та говорінні	2
5.	Формування мовленнєвої компетенції в читанні та письмі	2
6.	Особливості організації навчально-виховного процесу з другої ІМ на різних ступенях навчання	2
7.	Планування та аналіз навчального процесу з другої ІМ	2
8.	Оцінювання та контроль у навчанні другої ІМ	2
9.	Огляд методів навчання другої ІМ	2

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин
		Денна форма
1.	Особливості навчання другої ІМ після англійської	20
2.	Метод «Взаємного читання» для кращого розуміння текстів	10
3.	Сучасні принципи навчання другої ІМ	10
4.	Сучасні методи навчання другої ІМ	10
5.	Рольові ігри в навчанні другої ІМ	10
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

Практичні заняття комплексного характеру; інтерактивні вправи; підготовка творчих завдань і повідомлень на задану тему; опрацювання та критичний аналіз літературних джерел

11. Методи контролю

Поточне оцінювання на практичному занятті; підсумковий модульний тестовий контроль; оцінка за індивідуальні домашні завдання

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Рівень навчальних досягнень	Бали		Критерії оцінювання
	Націон шкала	Шкала ECTS	
Високий	зарах.	90-100	Демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, вільно висловлює свої думки, робить аргументовані висновки; виконує завдання, не

			передбачені програмою; вільно використовує знання для виконання поставлених завдань.
Достатній	зарах.	75-89	Демонструє достатні знання навчального матеріалу, вільно висловлює свої думки, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у формулюванні висновків; виконує завдання, передбачені програмою; має стійкі навички на виконання практичних завдань.
Задовільний	зарах.	60-74	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; відтворює певну частину навчального матеріалу, має елементарні нестійкі навички виконання завдань; не вміє аргументувати свою точку зору.
Низький	не зарах.	35-59	Має фрагментарні знання (менше половини навчального матеріалу), відсутні уміння висловлювати свою думку; виконують частину завдань за допомогою викладача; допускає суттєві помилки.
Незадовільний	не зарах.	1-34	Не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання з допомогою викладача; допускає грубі помилки.

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти I семестр

Поточне оцінювання і самостійна робота											Сума
Модуль 1											
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3			
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	10	100

T 1, T 2 ... T 9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D		
60–68	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

14. Рекомендована література

Основна

1. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
2. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів Л.С.Панова, І.Ф.Андрійко, С.В.Тезикова та ін. – К.: Вид. центр «Академія», 2010. – 327 с.
3. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов. – К.: Ленвіт, 2008. – 285 с. 4. Ніколаєва С.Ю. Типова програма навчальної дисципліни „Методика навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах” (Бакалаврат) / С. Ю. Ніколаєва. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2011. – 52 с.

Допоміжна

1. Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови: монографія / О. Б. Бігич. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. – 137 с.
2. Бігич О.Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи / О. Б. Бігич. – К.: Ленвіт, 2006. – 200 с.
3. Бориско Н. Ф. Сам себе методист или советы изучающему иностранные языки / Н. Ф. Бориско. – К.: „Фирма ИНКОС”, 2001. – 267с.
4. Бужинский В. В. Функциональный поход к обучению английскому произношению / В. В. Бужинский, С. В. Павлова, Р. А. Старикова. – М.: Дрофа, 2004. – 154 с.
5. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: Навч. Посібник / О. І. Вишневський. – К.: Знання, 2010. – 206 с.
6. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
7. Квасова О. Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь / О. Г. Квасова. – К.: Ленвіт, 2009. – 119 с.
8. Колесникова И.Л. Англо-русский терминологический справочник по методике преподавания иностранных языков / И. Л. Колесникова, О. А. Долгина. – СПб.: Русско-Балтийский инф. центр "Блиц", 2001. – 224 с.
9. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранным языкам / Н. Д. Гальскова. – М.: Аркти, 2003. – 192 с

15. Інформаційні ресурси

Матеріали міністерства освіти і науки України

1. Іноземні мови. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів: 1-4 класи (режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>)
2. Навчальні програми для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (за новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти) (режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalnaserednya/navchalni-programy.html>)

Загальноєвропейські рекомендації з навчання мов

1. European Centre for Modern Languages of the Council of Europe (режим доступу: <http://www.ecml.at/>)
2. Council of Europe, Education and Languages, Language Policy (режим доступу: http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/default_fr.asp)